

SZ-07.111.1.3.2021/RRT

**Protokół nr 3/2021  
z posiedzenia Rady ds. Równego Traktowania**

W dniu 18 marca 2021 r. o godz. 17.30 odbyło się posiedzenie online Rady ds. Równego Traktowania. Nina Gabryś Przewodnicząca Rady przedstawiła porządek obrad posiedzenia:

1. Przedstawienie porządku i prowadzenie posiedzenia – Nina Gabryś Przewodnicząca Rady.
2. Prezentacja działalności Hostel Interwencyjnego prowadzonego przez Fundację „Głos Serca”.
3. Wsparcie społeczności zrzeszonej przy DOM EQ – Krakowskim Centrum Równości prezentacja Federacji Znaki Równości.
4. Przedstawienie wyników badania przeprowadzonego przez Fundację Równość.org.pl w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Dyskryminowani/e sytuacja osób LGBTQIA w Krakowie”.
5. Przedstawienie wyników badania przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Queerowy Maj w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Sytuacja osób LGBTQIA w krakowskich szkołach ponadpodstawowych”.
6. Sprawy bieżące, wnioski.
7. Zamknięcie obrad.

**Zaproszeni goście:**

Pkt 2 Prezentacja działalności Hostel Interwencyjnego prowadzonego przez Fundację „Głos Serca” – **Monika Doroszkiewicz Prezeskę Zarządu Fundacji.**

Pkt 3 Wsparcie społeczności zrzeszonej przy DOM EQ – Krakowskim Centrum Równości prowadzonym przez Federację Znaki Równości – **Emanuela Lewandowska, członkini zarządu Federacji Znaki Równości.**

Pkt 5 Przedstawienie wyników badania przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Queerowy Maj w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Sytuacja osób LGBTQIA w krakowskich szkołach ponadpodstawowych” – **Anna Tereszko Wiceprezesa Stowarzyszenia Queerowy Maj.**

Przewodnicząca przywitała zaproszonych gości:

**Ad. 1 Przedstawienie porządku i prowadzenie posiedzenia – Nina Gabryś Przewodnicząca Rady.**

Jednogłośnie przyjęto przedstawiony porządek obrad.

**Ad. 2 Prezentacja działalności Hostel Interwencyjnego prowadzonego przez Fundację „Głos Serca”.**

Monika Doroszkiewicz opowiedziała o funkcjonowaniu hostelu:

- hostel uruchomiono w 2016 r., przeznaczony jest dla osób przebywających na terenie Gminy Miejskiej Kraków, osób bezdomnych należących do grup mniejszościowych, narażonych na dyskryminację, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- hostel posiada kuchnię, łazienki oraz 12 pokoi wyposażonych w meble,
- osoby w potrzebie mają zapewnioną pomoc mieszkaniową, wsparcie psychologiczne oraz pomoc w zdobywaniu zaradności życiowej, możliwość samorozwoju,
- funkcjonowanie hostelu jest możliwe dzięki współfinansowaniu zadania przez Gminę Miejską Kraków – środki przeznaczone są na czynsz i prąd,
- Fundacja realizuje projekt na zasadzie wolontariatu, poszukuje darowizn na działalność hostelu,
- hostel współpracuje z DOM EQ korzystając z pomocy psychologów i prawników.

**Urząd Miasta Krakowa**

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych

tel. +48 12 616 78 04, +48 12 616 78 09, [rrt@um.krakow.pl](mailto:rrt@um.krakow.pl)

ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków

[www.krakow.pl](http://www.krakow.pl)

Podczas dyskusji zapytano jakie są kryteria przyjęcia do hostelu np. kryteria wiekowe, czy zdarzają się odmowy przyjęcia, ile osób korzysta z hostelu, jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje Fundacja.

Monika Doroszkiewicz poinformowała:

- osoby zgłaszają się z DOM EQ Krakowskiego Centrum Równości, z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz organizacji pozarządowych,
- w 2020 r. z pomocy hostelu skorzystało 20 osób,
- weryfikacja polega na rozmowie z osobami w potrzebie np. brak pracy, brak miejsca na nocleg,
- odmawia się w sytuacji, gdy jest więcej chętnych niż pokoi,
- wsparcie otrzymują tylko osoby dorosłe, długość pobytu jest sprawą bardzo indywidualną, z reguły pobyt trwa od 3 do 4 miesięcy,
- hostel potrzebuje remontu, nowego wyposażenia, nowego lokalu oraz środków finansowych na zatrudnienie osób do obsługi, pomocy w hostelu.

Katarzyna Kadela dodała, że realizatorem zadania jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Fundacja otrzymuje wsparcie finansowe na hostel w trybie zlecenia zadania z zakresu działalności charytatywnej, wówczas z pomocy mogą skorzystać również osoby z poza Krakowa.

Mateusz Płoskonka zaproponował, aby Fundacja wystąpiła do Zarządu Budynków Komunalnych o wsparcie w zakresie wyposażenia hostelu np. poprzez pozyskanie mebli będących w dyspozycji ZBK.

### **Ad. 3 Wsparcie społeczności zrzeszonej przy DOM EQ – Krakowskim Centrum Równości; prezentacja Federacji Znaki Równości.**

Emanuela Lewandowska zaprezentowała działania prowadzone w ramach Federacji Znaki Równości:

- Federacja Znaki Równości jest pierwszą polską federacją zrzeszającą organizacje działające na rzecz społeczność LGBTQ+,
- Federację powołało 8 fundacji i stowarzyszeń działających w Małopolsce i na Śląsku oraz mających zasięg ogólnopolski,
- decyzje i działania podejmowane są kolektywnie,
- zapewniamy porady i wsparcie psychologiczne, zarówno indywidualnie jak i w grupach wsparcia,
- udzielamy pomocy prawnej indywidualnym osobom LGBTQ+, instytucjom oraz organizacjom pozarządowym działających na rzecz tych osób; wspieramy m.in. aktywistów z Atlasu Nienawiści, Barta Staszewskiego oraz prywatne osoby np. w rozprawach sądowych o ustalenie płci,
- prowadzimy LGBT+ Business Networking Meetings – spotkania, które integrują przedstawicieli i przedstawicielki organizacji LGBT+ oraz lokalnego biznesu,
- wydajemy co kwartał Biuletyn Znaki Równości zawierający ważne informacje dotyczące społeczności LGBTQ+, artykuły, wywiady, zapowiedzi tęczyowych wydarzeń,
- patronujemy publikacjom i wydarzeniom artystycznym, od niedawna współpracujemy również z krakowskimi instytucjami kultury m.in. z MOCAKiem,
- monitorujemy pracę instytucji, miejsc oraz osób, tworzymy petycje, listy otwarte,
- Federacja zabiega o Kraków wolny od dyskryminacji,
- prowadzimy Krakowskie Centrum Równości DOM EQ - jest to bezpieczna przestrzeń dla wszystkich, dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- w ramach DOM EQ organizujemy pomoc psychologiczną i prawną oraz budujemy i integrujemy społeczność,
- od czerwca 2019 r. od momentu otwarcia naszej bezpiecznej przestrzeni odwiedziła nas ponad 4000 osób i zorganizowaliśmy ponad 300 wydarzeń,
- niektóre z prowadzonych działań organizujemy pomimo pandemii, dostosowując się do bieżących obostrzeń i zachowując wszelkie środki bezpieczeństwa,

**Urząd Miasta Krakowa**

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych

tel. +48 12 616 78 04, +48 12 616 78 09, [rrt@um.krakow.pl](mailto:rrt@um.krakow.pl)

ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków

[www.krakow.pl](http://www.krakow.pl)

- Emanuela Lewandowska zaprosiła do odwiedzenia Krakowskiego Centrum Równości i poprosiła o rozpowszechnienie informacji dot. bezpiecznej przestrzeni stworzonej przez DOM EQ.

Nina Gabryś poprosiła o informacje odnośnie korzystania przez Federację z miejskich grantów oraz zapytała o dalsze plany.

Emanuela Lewandowska poinformowała o współrealizacji z Gminą Miejską Kraków dwóch małych grantów:

- wydarzenia Coming Out Day (Rada objęła wydarzenie patronatem) w ramach Wsparcie społeczności zrzeszonej przy DOM EQ – Krakowskim Centrum Równości,
- Pomoc w rozwoju kobietom LBT+ w ramach inicjatywy „Tęczowe kobiety”.

Dodała, że DOM EQ z hostelami współpracuje od 2021 r., oferując w tej chwili głównie pomoc psychologiczną oraz wsparcie materiałami pomocowymi.

Federacja planuje więcej wydarzeń online oraz zewnętrznych inicjatyw, aktualnie, poza codziennymi działaniami pomocowymi i integrującymi społeczność (jak prowadzenie ogrodu), współpracuje między innymi z instytucjami kultury i angażuje się w działania artystyczne (na przykład realizuje projekt z MOCAKiem oraz patronuje planowanej na 10 kwietnia br. wystawie osób LGBTQ+ w galerii Razem Pamoja Foundation). W planach jest również ciągłe poszerzanie działalności pomocowej – zwiększenie zespołu prawników i psychologów z uwagi na coraz większe zapotrzebowanie ze strony dyskryminowanej społeczności.

#### **Ad. 4 Przedstawienie wyników badania przeprowadzonego przez Fundację Równość.org.pl w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Dyskryminowani/e sytuacja osób LGBTQIA w Krakowie”.**

Artur Maciejewski i Magdalena Dropek zaprezentowali raport, cel przeprowadzenia badania:

- badanie finansowane było ze środków miejskich, w ramach zadania publicznego,
- brakowało badania pokazującego sytuację osób LGBTQIA na poziomie lokalnym w Krakowie,
- w Polsce brakuje rozwiązań prawnych dających ochronę przed dyskryminacją ze względu na orientację seksualną, jedyną ochroną jest kodeks pracy i jedynie ze względu na przesłankę orientacji seksualnej, ale ochrona ta jest bardzo rzadko wykorzystywana,
- w ostatnich latach odnotowano rosnącą i postępującą brutalizację języka oraz przyzwolenie na dehumanizację i używanie mowy nienawiści względem osób LGBTQIA,
- w badaniu skupiono się na następujących wątkach:
  - doświadczenie dyskryminacji,
  - jakich form i z jakiego powodu doświadczają dyskryminacji osoby LGBTQIA,
  - jakich działań i od kogo oczekują osoby dyskryminowane,
  - kwestii migracji,
- badanie opierało się metodzie ilościowej w postaci ankiety internetowej z jednym pytaniem otwartym,
- adresatami badania były osoby LGBTQIA, które w ciągu ostatnich 5 lat miały doświadczenie życia w Krakowie,
- ankietę uzupełniło 1045 osób, z czego do dalszej analizy uwzględniono 995 ankiet spełniających kryteria,
- w próbie badawczej uwzględniono płeć i tożsamość płciową, orientację seksualną, wykształcenie,
- 2/3 osób w Krakowie doświadczyło dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, tożsamość płciową lub cechy płciowe,
- najczęstszą formą dyskryminacji jest przemoc werbalna, następnie psychiczna i dalej przemoc fizyczna,
- przemoc fizycznej częściej doświadczają mężczyźni, natomiast przemoc seksualnej dużo częściej kobiety,
- najczęściej dyskryminacji osoby doświadczają w przestrzeni publicznej, na ulicach, w parkach,
- zauważono niebezpieczny trend wzrostu doświadczenia dyskryminacji ze względu na zbrutalizowany język,
- społeczność dyskryminowana oczekuje działań głównie od szkoły, uczelni, policji, lokalnych polityczek i polityków, Rzecznika Praw Obywatelskich, Urzędu Miasta oraz mediów,

**Urząd Miasta Krakowa**

**WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA**

Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych

tel. +48 12 616 78 04, +48 12 616 78 09, [rrt@um.krakow.pl](mailto:rrt@um.krakow.pl)

ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków

[www.krakow.pl](http://www.krakow.pl)

- najbardziej oczekiwana działania to m.in. kampanie społeczne, skuteczne karanie za akty dyskryminacji, wdrożenie polityk i procedur antydyskryminacyjnych, wewnętrzne szkolenia, warsztaty antydyskryminacyjne, wydarzenia kulturalne, konferencje,
- od 2019 r. obserwujemy ogólną tendencję wzrostową chęci wyjazdu z kraju,
- w Krakowie 40,8 % osób bez doświadczenia dyskryminacji wymienia dyskryminację jako przyczynę migracji, natomiast 67,6% osób z doświadczeniem dyskryminacji wymienia dyskryminację jako przyczynę migracji,
- w interesie miasta, instytucji jest, aby te osoby zatrzymać podejmując stosowne działania,
- kierunek migracji głównie za granicę,
- w ramach raportu przygotowano rekomendacje dla Urzędu Miasta (nowoczesne, otwarte miasto, realizowanie inicjatyw, tworzenie przyjaznych polityk miejskich, procedur, wsparcie dla lokalnej społeczności, monitoring działań, szkolenia dla urzędniczek i urzędników, edukowanie i kształtowanie świadomości mieszkanki i mieszkańców Krakowa) oraz Policji.

Małgorzata Król-Siemionkiewicz zapytała czy rekomendacje były przesyłane do Policji i jaki był odzew ze strony Policji.

Magdalena Dropek poinformowała, że uczestniczyła w spotkaniu z Pełnomocniczką ds. Ochrony Praw Człowieka, jest to trudny temat, ale jest wola współpracy ze strony Policji, współtworzy się przestrzeń, poruszono sprawy dyżurnych, potrzebę szkoleń.

Mateusz Płoskonka zapytał jakie są rekomendacje do innych instytucji poza rekomendacjami do Urzędu.

Artur Maciejewski poinformował, że osoby ankietowane wskazywała działania jakich oczekują od konkretnych instytucji, czasami trudno jest wpływać na różne instytucje prywatne, media, natomiast poprzez rzecznictwo można wpływać na instytucje publiczne takie jak Urząd i Policja. Fundacja realizuje aktualnie kilka projektów i przygotowuje plan docierania do interesariuszy. Podkreślił, że sytuacja polityczno-społeczna też musi sprzyjać zmianom.

Pełna treść raportu dostępna jest [tutaj](#).

#### **Ad. 5 Przedstawienie wyników badania przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Queerowy Maj w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Sytuacja osób LGBTQIA w krakowskich szkołach ponadpodstawowych”.**

Anna Tereszko (Wiceprezeska Zarządu Stowarzyszenia, zawodowo psychiatra i psycholog) przedstawiła wyniki raportu:

- kontekst badania: strefy wolne od LGBTQIA, Małopolskie Kuratorium Oświaty oraz incydenty szkolne,
- od 2019 r. województwo małopolskie należy do stref wolnych od LGBT,
- gmina Miasto Kraków nie przyjęła uchwały o „Strefach Wolnych od LGBT” oraz „Samorządowej Karty Praw Rodzin”,
- reakcja Kuratorium na inicjatywę Tęczowego Piątku w szkołach – nagana dyrektorska,
- badanie przeprowadzono za pomocą kwestionariusza samoopisowego, część pytań zamkniętych, część otwartych,
- oceny dokonano w trzech obszarach: obecność osób LGBTQIA, dyskryminacja osób LGBTQIA w szkole, obecność tematyki LGBTQIA na zajęciach szkolnych,
- druga część badania miała na celu ocenić uwzględnianie specyfiki społeczności na poziomie samych szkół i administracji, na podstawie wniosków o udostępnienie informacji publicznej zapytano o polityki antydyskryminacyjne, prowadzone działania antydyskryminacyjne oraz statystyki zgłoszeń przypadków dyskryminacji,

**Urząd Miasta Krakowa**

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych

tel. +48 12 616 78 04, +48 12 616 78 09, [rrt@um.krakow.pl](mailto:rrt@um.krakow.pl)

ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków

[www.krakow.pl](http://www.krakow.pl)

- próba badawcza 1277 osób,
- większość badanych 58,9 % zadeklarowała przynależność do społeczności LGBTQIA,
- większość uczennic i uczniów  $\frac{3}{4}$  wie o osobach LGBTQIA w szkole,
- 76,2 % nauczycieli ma neutralny stosunek do symboli przypisywanych osobom LGBTQIA,
- 75,8 % badanych nie wiedziało, że istnieje możliwość wyboru grupy zajęciowej (WF) przez osoby transpłciowe,
- konsekwencją nieuwzględniania specyfiki społeczności jest absencja szkolna,
- wśród form dyskryminacji osób LGBTQIA w szkole pojawiają się: ogólne doświadczenie dyskryminacji, niemiłe uwagi, zaczepki, wykluczenie z grupy, cyberprzemoc, przemoc fizyczna, szkody na mieniu,
- większa część osób twierdzi, że w momencie zaobserwowania dyskryminacji osób LGBTQIA kadra szkolna nie reagowała,
- zapytanie o polityki antidyskryminacyjne wysłano do 100 instytucji, odpowiedziało 32 instytucje (przyczyna może tkwić w błędnych adresach e-mailowych szkół widniejących na stronie Kuratorium),
- większość szkół nie posiada wdrożonej polityki antidyskryminacyjnej,
- większość szkół nie posiada explicite wyrażonych zapisów dot. przeciwdziałania dyskryminacji,
- większość szkół nie podejmowała żadnych aktywności na rzecz równego traktowania w roku szkolnym 2019/2020,
- żadna ze zbadanych szkół nie prowadzi statystyk zgłoszeń przypadków dyskryminacji,

Artur Maciejewski przedstawił rekomendacje dla szkół:

- aktywna promocja postaw i wartości tolerancji, otwartości, akceptacji różnorodności,
  - skuteczna profilaktyka zachowań dyskryminacyjnych,
  - interwencje w przypadku doświadczenia dyskryminacji, przemocy,
  - niewartościująca edukacja seksualna,
  - wspieranie i wzmacnianie młodych osób LGBTQIA,
  - monitoring efektów działań prowadzonych przez szkoły,
  - utworzenie standardów pracy z osobami trans płciowymi i niebinarnymi
- oraz dla Urzędu Miasta/Wydziału Edukacji:
- wsparcie dla szkół w tworzeniu instytucji otwartych i różnorodnych,
  - nadzorowanie sytuacji mniejszości w krakowskich szkołach,
  - wspieranie współpracy między szkołami a organizacjami pozarządowymi,
  - zapewnienie środków dla szkół na organizowanie warsztatów i szkoleń tematycznych.

Pełna treść raportu dostępna jest [tutaj](#).

Anna Domańska poprosiła o przesłanie prezentacji oraz poinformowała:

- w październiku 2020 r. 1/3 szkół uczestniczyła w szkoleniu antidyskryminacyjnym,
- karta nauczyciela umożliwia doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- każda szkoła tworzy program profilaktyczny przy udziale rodziców,
- Wydział Edukacji dysponuje aktualną bazą teled adresową szkół,
- Wydział Edukacji jest do Państwa dyspozycji.

Przewodnicząca podziękowała zaproszonym gościom za udział w spotkaniu Rady oraz za wszystkie głosy.

#### **Ad. 6 Sprawy bieżące, wnioski.**

Przewodnicząca przedstawiła prośbę Autonomii o objęcie patronatem przez Radę seminarium Queer and Strong – wokół siły, odwagi i solidarności (w czasach pogardy i nienawiści).

Rada jednogłośnie objęła wydarzenie patronatem.

**Urząd Miasta Krakowa**

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych

tel. +48 12 616 78 04, +48 12 616 78 09, [rrt@um.krakow.pl](mailto:rrt@um.krakow.pl)

ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków

[www.krakow.pl](http://www.krakow.pl)

Przewodnicząca poprosiła członkinie i członków Rady o mobilizację dot. przygotowania rekomendacji do polityki równościowej w Krakowie.

Ponadto zaproponowała zorganizowanie ekstra posiedzenia w maju, które będzie zadedykowane Aaiún Nin, która zamieszkała w Krakowie w ramach programu Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN. Przez najbliższe dwa lata Aaiún Nin, poetka, performerka i aktywistka z Angoli będzie przebywać w Willi Decjusza.

Rada jednogłośnie przyjęła propozycję.

Bartłomiej Dobroczyński poinformował o akcji do której włączył się Uniwersytet Jagielloński organizowanej przez studentów LGBTQ+ i organizację TęczUJ „Zajęcia z domu, ale nie z szafy: przy mnie możesz czuć się bezpiecznie”. Wykładowcy, wykładowczynie, którzy włączą się do akcji wspierają osoby LGBTQ+ poprzez umieszczenia logo akcji na swoich stronach, opisach, w USOSweb, MSTeams, wrzucają nakładkę akcji, grafikę, hasło na swoje profile, facebook i stwarzają przyjazną przestrzeń dla osób LGBTQ+ na swoich zajęciach.

Na tym spotkanie zakończono.

W posiedzeniu uczestniczyły/uczestniczyli:

1. Nina Gabryś
2. Magdalena Furdzik
3. Olga Brzezińska
4. Bartłomiej Dobroczyński
5. Anna Domańska
6. Magdalena Dropek
7. Katarzyna Kadela
8. Małgorzata Król-Siemionkiewicz
9. Artur Maciejewski
10. Maria Piętań-Frączek
11. Mateusz Płoskonka
12. Marta Wodyńska
13. Barbara Zając
14. Monika Doroszkiewicz (Gość)
15. Emanuela Lewnadowska (Gość)
16. Anna Tereszko (Gość)

**Nina Gabryś**  
**Przewodnicząca RRT**

Protokół sporządziła: Małgorzata Król-Siemionkiewicz członkini Rady  
Kraków, dnia 30 marca 2021 r.

**Urząd Miasta Krakowa**  
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA  
Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych  
tel. +48 12 616 78 04, +48 12 616 78 09, [rrt@um.krakow.pl](mailto:rrt@um.krakow.pl)  
ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków  
[www.krakow.pl](http://www.krakow.pl)